

ערב שבת קודש פרשת וירא
י"ז מר-חשון ה'תשע"ו **שנת הקהל**
חדר מנחם חב"ד - מוסקבה

החיל

Солдат

הרבי מליובאוויטש

הרבי הרש"ב - סקירה מיוחדת

כשהאבן תצעק: גולם!

מתוועדים עם ר' שמחה, עמ' 2

שבבים קטנים וחכמים

ר' קלמן מסביר. עמ' 10

Ребе дал поручение, как же можно сдать?! Стр. 15

לא האיך קובע!

למדתי בחומש שהקב"ה נראה אל אברהם אבינו - הסיפור הזה קרה בשבוע של פֶּרֶשַׁת וַיְרָא - ולכך הוא בוכה, מדוע אין הקב"ה נראה אלי!

ענה לו הצמח צדק: כַּאֲשֶׁר יְהוּדִי (או: יהודי צדיק) בן תשעים ותשע שנים מחליט שצריך למול את עצמו, ראוי הוא שהקב"ה יראה אליו.

תשובת הצמח צדק הנזכה את דעת הילד, והפסיק לבכות.

אף על פי שסיפור זה איננו בימי ילדותו של הרבי הרש"ב, קודם היותו בר-מצוה, ועוד לפני שהגיע לחינוך, מכל מקום, יש ללמוד ממנו לימוד והוראה בעבודת השם, שכן, מכיון שהרבי הרש"ב סיפר את הסיפור לבנו יחידי - הרבי הרני"ץ, והרבי חזר על הסיפור בכדי שייפרסמו אותו בעולם, מוכח, שהסיפור נוגע גם אלינו.

עכשיו אתם מבינים מה לומדים מהסיפור, שעלינו לבקש, לראות את הרבי. ואם אתם חושבים שהסיפור קרה עם ילד קטן, הרבי מסביר שזה שייך לכל אחד:

יתכן אפוא, שלפי מספר שנותיו הוא נחשב "גדול", אבל בנוגע לרוחניות - הוא ממש כמו ילד קטן. וכפי שאמר הרבי הרני"ץ "אידישע יארן רעכענען זיך ניט לויטן פאספארט!". לפי ה"דרבון" הוא אפוא יחיד זקן ("אויפן פאספארט קען ער זיין אן אלטער איד"), אבל לפי שנותיו האמיתיות, שנותיו הרוחניות, כלומר, ביחס לקיום התורה והמצוות שלו - הוא בדרגת תינוק המשחק מתחת לשולחן ("א קליין קינד וואס שפילט זיך אונטערן טיש").

שלום חיילים יקרים!

מידי פעם בחדר האוכל ובהזדמנויות שונות, אני שומע את הילדים משוחחים ביניהם, שיחות של ילדים אלו השיחות הכי מעניינות, אם לא ידעתם... וכן, יוצא לי מידי פעם לשמוע את המשפט הבא: "אני הכי גדול בפיתה!" או: "אני מהגדולים..."

בשבוע הקרוב יחול יום הולדתו של הרבי הרש"ב מייסד ישיבת 'תומכי תמימים', מהסיפור שלפנינו ניתן להסיק 2 דברים חשובים:

- א. הרצון והדרישה והתביעה לזכות לראות את הרבי. ב. גודל לא נקבע לפי הגיל, יש משהו אחר שקובע.

ואני אוסיף עוד הקדמה קצרה: בסוף הסיפור יש מילים מהשפה שהרבי מדבר בה: 'אידיש', מי שממש מתקשה להבין, שירוצו וירשם לחוג אידיש....

את הסיפור הבא - כבר סיפרתי פעם, אבל לכבוד יום הולדתו של הרבי הרש"ב נ"ע, אבי של הרבי הרני"ץ, אספר את הסיפור פעם נוספת:

הרבי הרש"ב נשמתו עדין נהג להיכנס מדי שנה, ביום הולדתו כ' מרחשון, אל סבו כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, בכדי לבקש ברכתו. - יתכן שפך היה הסדר גם אצל שאר נכדי הצמח צדק.

פעם אחת כשנכנס הרבי הרש"ב - (בהיותו ילד כבן ארבע או חמש שנים, שכן, הרבי הרש"ב נולד בשנת תרכ"א, ואילו בניסן תרכ"ו נסתלק הצמח צדק) - הוא פרוץ בבכי. שאל אותו הצמח צדק: מדוע הנך בוכה? ענה הילד:

אנחנו הרגלנו את עצמנו שכל מה שיש עליו הכשר מהודר נכנס ישר לפה שלנו! האומנם זו הדרך שהסיר אוכל? ומתי יתכן מצב שהאבן תצטק על האדם: "בולאד" - גולם!?

מבואר בחסידות, שעיקר האכילה היא (לא לצורך האדם, שיקבל מהמאכל, שהרי האדם הוא בדרגה נעלית יותר מהמאכל, אלא לצורך המאכל, כדי שהאדם יברר ויעלה את המאכל, ולכן רוצה המאכל וממתין שהאדם יאכל אותו.

הרבי הרני"ץ מספר על אביו, הרבי הרש"ב, שפעם נשקט המאכל מהמזלג לתוך הצלחת, וחייד ואמר: "הוא (המאכל) אינו רוצה עדיין..."

אבל זה רק בשאכילת האדם היא לא בגלל שהוא רוצה, אלא בגלל רצונו של המאכל, כלומר, שאוכל כדי להעלות את המאכל, אבל אם האדם אוכל בשביל למלא את רצונו שלו, יוצא שהוא רוצה לקבל מהמאכל - אם כן לא רק שאינו מעלה את המאכל, אלא להיפך: המאכל מוריד אותו. וממילא גם המאכל בעצמו יורד... משום שעל ידו נכשל האדם.

וכך מבואר בשיחת הרבי הרני"ץ שכאשר הולכים ברחוב צריך להרהר בדברי תורה (חסידות, גמרא, משניות, ולכל הפחות פסוק חומש או תהלים), ואם הוא לא מהרהר, אומרת לו האבן: גולם ("בולאד")! מדוע הנך דורך עלי?!...! האדם בדרך כלל חשוב יותר מהאבן, כי הוא "מדבר" והאבן היא "דומם". אבל, מעלת ה"מדבר" היא בשמתינוג לפי השכל, אבל בשונכנסת בו רוח שטות - ואינו ממלא את תפקידו - אזי אומרת לו האבן: גולם, מדוע הנך דורך עלי?!? הוא לא חשוב יותר ממנה....

זמני השבת

כניסת השבת:
16:37
צאת השבת:
17:51

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' דוד ורעייתו רחל ריסא ע"ה חנזין

עיתון 'החייל' - עריכה: ר' שיעלה גרוס מערכת: ר' אבי גדו', ר' יוסף יצחק דליון, ר' אפרים אלטשולער, הת' קלמן דליון, הת' אוריה ג'ורי, הת' מענדי בריל **עיצוב:** ר' אברמי זקס
פניות, תגובות והערות ניתן לשלוח לכתובת: achayalru@gmail.com

'הקהל' של מבצע!

השבוע נפתח בסערה 'מבצע הקהל'.
ביום ראשון נערך כינוס כללי לכל תלמידי החדר במהלכו הוצג מערך המבצע, והתלמידים גילו מי החברותא שלהם.
במשך השבוע התקלו התלמידים בכינוסים פיתחיים, למדו חומר מרתק על שנת הקהל, הוסיפו במעשים טובים וזכו ב'איסרים' - הלא הם שטרות הפסד החדשים של 'חדר מנחם'.
ואם אתם כבר מתעניינים, נספר לכם ש'איסר' הוא המטבע בעל הערך הקטן ביותר. מעליו יש 'דינר' ששווה 24 איסרים, ו'סלע' - 4 דינרים. אין מה לומר, החורף הזה מתחיל חם... נותר לנו רק להמתין בצפייה להמשך!

אני תפילה

מהשבוע, חברת תפילה חוזרת ובגודול! כל התלמידים שישתתפו בחיות בתפילות בבית הכנסת המרכזי, יזכו ב'איסרים' לקנייה בקיוסק, ישתתפו בהגרלות מיוחדות, ועוד הפתעות מרתקות. שווה!

מקהלת 'השירה העשירית' בתזרות לקראת המופע הגדול - קידוש ה' לעיני מאות אלפי צופים!

אוצר של יראת שמיים

השבוע נפתח לראשונה בנק "אוצר החייל" בחדר. כל תלמיד קיבל מס' חשבון סודי, שעל ידו הוא יוכל להיכנס לחשבון הבנק שלו, להפקיד, למשוך, ולברר מה היתרה לקנייה בקיוסק שנפתח גם הוא מחדש בשבוע עמוס זה..

ערב 'על האש' למצטייני כיתה ו'

כשם שנכנס...

בבית הילדים 'בית חיה', ערך המנהל המסור ר' מנחם גול חגיגת ברית מילה לשני תלמידים וביניהם תלמיד חדר מנחם - מיכאל שיחי. מזל טוב!

"חסידות" של הרבי הרש"ב

הרבי שכונה "הרמב"ם של החסידות", והקים את ישיבת 'תומכי תמימים' המפורסמת | שלפני הסתלקותו רק אמר: "את הכתבים, משאיר אני לכם..."
אוריה ג'ורי חוזר לתחנות מרכזיות בחיי אדמו"ר הרש"ב.
מוגש לרגל יום ההולדת - כ' חשוון

החל להתפלל במקומו של אביו המהר"ש.

במשך שנים הייתה עדת החסידים כצאן ללא רועה, ומסופר שר' גרשון מהעיירה 'נעוול' אמר לרבי הרש"ב: "אדמו"ר הזקן הצית את אור החסידות, ואתם רוצים לכבות?", ושניהם פּרצו בבכי...

לאחר הפצרות מרובות הסכים הרבי הרש"ב לקבל עליו את הנשיאות באופן רשמי וגלוי.

מאמר של שבת

באותם זמנים בליובאוויטש היה נהוג לומר את מאמרי החסידות בליל שבת (הרבי היה אומר מאמרים בשבתות, בהתוועדות של

קדוש מבטן

אדמו"ר הרש"ב, רבי שלום דובער שניאורסון נולד לאביו אדמו"ר המהר"ש ולאמו הרבנית רבקה בכ' חשוון תרכ"א, לפני 155 שנה בעיירה ליובאוויטש.

בי"ג תשרי תרמ"ג נסתלק אדמו"ר המהר"ש, אך הרבי הרש"ב לא הסכים לקבל את הנשיאות באופן גלוי. במשך שנה שלימה הסתגר בחדרו של אביו, למד והתפלל ולא הסכים לקבל אף אחד לעצה או ברכה.

מספר שנים מאוחר יותר, בשנת תר"ג, החל לקבל אנשים ליחידות במשורה (=בהגבלה), ובימים הנוראים של שנת תרנ"ד

הרבי סיפר, על שבת אחת שבה באמצע אמירת המאמר, נשברו רגלי השולחן שלפני הרבי הרש"ב, בגלל הצפיפות שהייתה במקום. החסידים הוציאו את השולחן השבור מה"זאל", ובכל אותו הזמן - לא הרגיש הרבי בדבר... כה גדולה הייתה דבקותו באמירת דברי אלוקים חיים!

לא עוד ישיבה

"הישיבה שמה תומכי תמימים, והתלמידים הלומדים ומתנהגים ברוחה נקראים תמימים."

כך הכריז אדמו"ר הרש"ב במהלך הקפות של שמחת תורה תרנ"ט, שנה לאחר ייסוד הישיבה בט"ו אלול תרנ"ז, בסעודת חתונתו של אדמו"ר הרי"צ.

מדוע הקים אדמו"ר הרש"ב ישיבה? האם היו חסרות ישיבות באותה תקופה ברוסקה?

יחודיותה של ישיבת "תומכי תמימים" לגבי שאר הישיבות היא, שבישיבה זו בנוסף על לימודי ה'נגלה' (גמרא) ילמדו גם חסידות לעיון, ויתעסקו בעבודת ה'. כפי שאמר הרש"ב: "אין אני דורש אשר תלמידינו יהיו דווקא מורי הוראה, תלמידי חכמים ומופלגי תורה, רק הנני בכל תוקף עוז ועל מנת כן הנני מיסדה, כי תלמידינו יהיו יראי אלוקים, עובדי ה' מקרב לב ואמת...".

תקופת רוסטוב

לאחר 102 שנה בהם היה מוקד חסידות חב"ד בעיירה ליובאוויטש, החל מאדמו"ר האמצעי, עזב אדמו"ר הרש"ב את ליובאוויטש בעקבות המלחמה. הצבא הגרמני התקרב לעיר סמולנסק הקרובה לעיירה ליובאוויטש, ובחודש חשוון תרע"ו עזב הרבי ומשפחתו, וכן ישיבת "תומכי תמימים" עקרה את מקומה מליובאוויטש.

שבת בצ'הריים). ר' ישראל דז'ייקבסאהן מתאר את ערב שבת בליובאוויטש של הרבי הרש"ב:

"בליל שבת אחר קבלת שבת נכנס אדמו"ר לזאל הקטן (די קליינער זאל". בליובאוויטש היו 2 'זאלים', אחד גדול והשני קטן יותר), ואמר מאמר בקרן דרומית מזרחית. מקום אמירת המאמר היה בצורת ריבוע (2 קירות של ה'זאל' ועוד שולחנות). התמימים היו מנגנים ניגוני התעוררות, ויכולתי להבחין באדמו"ר הרי"צ שפבר היה ב'זאל' עם בגדי שבת ושטריימל לראשו.

לפתע הושלך הס. עיני הפל נשואות לעבר הפניסה. הרבי נכנס, לבוש בגדי שבת, פניו בורקות וכולו אומר פבד. במהירות הגיע למקומו והחל באמירת המאמר.

במשך שעה ארוכה נשא הרבי דברי חסידות, אני לא זוכר את תוכן המאמר, אבל את המחזה המרהיב והנפלא לא אשכח לעולם...".

התמונה

לרבי הרש"ב ישנה רק תמונה אחת. היא התמונה המפורסמת. תשאלו מה המקור? בשנת תר"פ תיכנן הרבי הרש"ב לנסוע לטורקיה, משום שאחד החסידים שעבדו במשרד ממשלתי גילה כי משלחת גדולה מתכננת לברוח לטורקיה עקב התקרבות הבולשביקים לעיר. הרבי והרבנית נתנו את הסכמתם להצטרף למסע, ולצורך קבלת הויזה צילמו את הרבי הרש"ב. ימים ספורים קודם ההפלגה ביטל הרבי את התכניות מבלי להסביר לאיש מדוע. אך בזכות תכנון הנסיעה, יש לנו את תמונתו של הרבי.

ביום ב' ניסן תר"פ, בשעה ארבע לפנות בוקר, ניכר שאלו היו רגעי האחרונים של אדמו"ר הרש"ב. עיניו נעצמו בדבקות ונשימתו הלכה ונחלשה. לפתע הוא פקח את עיניו, הביט בבנו יחידו ושתי דמעות זלגו מעיניו הטהורות ומיד נעצמו שוב.

הרבי יישר את ראשו, סידר את ידיו ורגליו ונשמתו הקדושה עלתה השמימה בקדושה ובטהרה.

הלוויה גדולה יצאה מבית הרבי לעבר בית העלמין הגדול בפאתי העיר, כשטרם הקבורה אמר הרבי הרי"צ כי היא נעשית על תנאי שיוכלו להעביר את הארון לליובאוויטש.

לאחר מספר שנים רצו שלטונות רוסיה לבנות מתחם בניינים בשטח בית העלמין ונאלצו לפנות את הקבר. מספר חסידים ניגשו אל המלאכה בקדושה ובטהרה, ולאחר בקשת מחילה חפרו בקבר והעבירו את הארון לבית העלמין ברחוב טקוצ'בא 155. שם נבנה אוהל, ועד היום פוקדים חסידים תדיר את המקום.

בעיר רוסטוב שעל נהר - הדון, הייתה קהילה גדולה של חסידים שבניהם למדו ב"תומכי תמימים". הם פנו לרבי שייאות להגיע לעירם, ואכן כך היה. מושבה של חסידות חב"ד עבר לרוסטוב עד שנת תרפ"ד.

"אני עולה השמימה..."

ביום חמישי כ"א אדר תר"פ, הבחינו המקורבים פי הרבי לא נראה טוב והוא עיף מהרגיל. למחרת בבוקר החמיר המצב והחום בגופו הקדוש עלה, אך הדוקטור קבע כי אין פאן דבר מיוחד.

במוצאי שבת חש הרבי ברע וכמעט שהתעלה, ובמשך כל השבוע שאחריו היה בפיקוח רפואי צמוד. רופאים מומחים הגיעו מכל קצווי הארץ, ביצעו בדיקות והורו על סדרת טיפולים.

בשבת ר"ח ניסן, הידרדר מצבו של הרבי. בשעות אחרי הצהריים האדימו פניו והיו נראים כלפת אש. הרופאים שהוזעקו לחדר מיששו את הדופק, ובצאת השבת סיפרו כי רוב שעות השבת היה הרבי כמעט ללא דופק, ובדרך הטבע לא היה סיכוי ממשי להצילו.

בשעה 10 בלילה פקח את עיניו ואמר לבנו הרי"צ שהיה רכון על מיטתו: "אני עולה השמימה, את הפתבים אני משאר לכם. קח אותי אל חדר היחידות ונהיה ביחד..."

וידעת מוסקבה

בתחילת חורף תרנ"ז, עקב חלישות בריאותו, נסע כ"ק אדמו"ר הרש"ב יחד עם זוגתו הרבנית ובנו אדמו"ר הרי"צ ע"ה, לעיר מוסקבה, כדי לחפש רפואה מתאימה בשבילו.

במוסקבה אמר את המאמר המפורסם על הפסוק "וידעת היום והשבות אל לבבך" - הידוע אצל החסידים בשם "וידעת מוסקבה".

ליובאוויטש והיכליה

מסע מרתק בעקבות החסידים עם ר' אבי גדו'

ר' אברהם אליהו פלוטקין - ב'

הישיבה ב"זאל הגדול", אמר הרבי הרש"ב לבנו הרני"ץ:

"יוסף יצחק, ראה פעלת זעה של מצוה" - הוא הצביע על הבחור אברהם אליהו פלאטקין בלי שאיש יבחין בכך, והמשיך - **"הוא קבל פנים אחרות לגמרי, הגסות הוסרה ונראים כעת פני אדם"**.

חזקה בתרי

בשנים תרס"ו ותרס"ז, בקשו תלמידי הישיבה בליובאוויטש שהרבי הרש"ב יבוא לסעד עמם בסעדת "אחרון של פסח". הרבי הסכים ואז גם תקן את "סעדת משיח" ושתת ארבע כוסות.

לקראת שנת תרס"ח, הזמינו התמימים שוב את הרבי הרש"ב. הרבי נענה ואמר: "הלא זוהי הפעם השלישית, ותהיה 'חזקה'". בין התלמידים המזמינים עמד הת' אברהם אליהו פלאטקין, ואמר: "הלא 'רבי' (רבי יהודה הנשיא) אומר ש'חזקה' היא בפעמים - ואם כן, ישנה כבר 'חזקה'". הרבי הרש"ב חיך ואישר את הגעתו.

החסיד הרב פערלוב צין, שבדיני נפשות הלכה כמו רבי בענין 'חזקה', וסעודת משיח' עם הרבי, היתה עבור הבחורים ענין הנוגע בנפש..

העבודה והטרח הרבה, קרא לו הרבי הרני"ץ מנהל הישיבה בשעה חמש אחר הצהרים, וצוה עליו ללמד היטב את המאמר "ששת ימים" שמופיע ב"סדור", ולמחרת - ביום הראשון של חג הפסח - להכנס אליו לחדרו בשעה 07:00 בבקר, ללמד יחד את המאמר.

הרבי הרני"ץ ידע שמאותו געע עד הבקר, לא יהיה לאברהם אליהו המסור הרבה זמן ללמד את המאמר, מכיון שהוא היה האחראי על אחד משלחנות הסדר "בזאל הגדול", והרי פרגיל נמשך 'סדר פסח' של התמימים עד השעה 02:00 לפנות בקר.. כל זה היה כדי לבדק עד כמה נוגע לו לתלמיד אברהם אליהו, למוד החסידות.

בשעה 07:00 בבקר, התיצב אברהם אליהו בחדרו של מנהל הישיבה, כשהמאמר כבר "קלוט" ויושב לו טוב בראש - לפי ערך ההבנה שהיתה לו אז בחסידות - וכפי שספמו, הרבי למד את המאמר במשך שעה.

לאחר מכן, כשנכנס הרבי הרני"ץ אל אביו הרבי הרש"ב וספר לו על התקדמות התלמיד אברהם אליהו ועל שעמד בכל המשימות שהטלו עליו, אמר הרבי הרש"ב בשמחה ובנחת: "נטענו בעזרת ה' יתברך, אילן עושה פרי, הרני מקוה שהוא יהיה 'טופח על מנת להטפח', שיצליח להשפיע על אחרים ולהחדיר גם בהם את תכונותיו ועבודתו הטובה. אמנם - הוסיף הרבי - זה לא יהיה מיד אלא בעוד זמן רב, אבל סוף סוף, ענפים מרובים בפרות וגדולי גדולים יצאו ממנו".

כשהגיע 'אחרון של פסח', בשעת סעדת החג עם תלמידי

בשכוע שעבר ספרנו על אישיותו של ר' אברהם אליהו, ונגענו בראשית דרכו כשרק הגיע לישיבת תומכי תמימים. לאחר שעבר את הבחינות הלימודיות וחברי העדה המיוחדת העדו שהבחור הוא ממש גאון ובעל כשרון, הסכים הרבי הרש"ב לקבלו לישיבה אך דאג באופן אישי שיעבדו על חנוכו של הבחור, לזכר המדות ולהסיר את הגאווה והגסות שמואפינת בדרך כלל בחורים למדנים..

בהוראה מיוחדת וישירה, צוה הרבי הרש"ב על בנו מנהל הישיבה להטיל על הבחור הצעיר את כל המשימות הקשורות לאפיית המצות. החל בהכנת הקמח למצות ועד לאפיה בפועל. הבחור עמל יומם ולילה, הזיע וטרח בכל כחו להשלים את כל התפקידים שקבל.

כשהגיע השלב של אפיית המצות למשפחת בית הרבי, כל הבחורים עבדו, אבל את העבודות הקשות בצע דוקא אברהם אליהו. כשחזר הרבי הרש"ב לליובאוויטש, התענגן מאד אודות הבחור החדש, וקבל דיוח מלא מכל התפקידים והפעולות הקשות שהטיל עליו הרבי הרני"ץ מבלי שירגיש שיש כאן הוראה מיוחדת..

הימים חלפו מלאים בעבודה והנה הגיע ערב פסח. אחר כבוד קבל התלמיד החרוץ את משימת "בדיקת הקמח" במשרד הישיבה שהיה נקרא "המנין". הבדיקה נמשכה עד לשעה 03:00 לפנות בקר. וכבר בשעה 07:00 של ערב פסח היה על הבחור להתיצב במאפיה כדי להכשיר את המקום לאפיית המצות.

במהלך היום, התקיימה אפיית המצות

ע ב ו ר
ה ר ב י
ולאחר
ל

סנדלר חדש בעיירה...

תקציר: העיירה ליובאוויטש סערה לכמה ימים בעקבות מעשה השוד שכמעט צלח, וללא התערבותו הפלאית של בנ"מין הרוכל. בעיירה נפוצו גרסאות שונות ומשונות באשר לכוחו המיוחד של בנ"מין, אך כעבור ימים מספר סיפור המעשה נשכח כמעט לגמרי.

סמוך הנחושת החל לשחרר מבטנו העגלגלה ענן קיטור לבנבו. המים שבקרב החלו לבעבע בקול רועש ומעט נרגז. פתחיה השמש נענה לקריאה באיטיות אפיינית, הוא מתרומם ממקום מושבו שליד תנור הלבנים, מחליק יד מחוספסת על זקנו העבות ופונה בעצלתיים לעבר הדוד הרוחח.

המים גועשים מחום, ומהר מאוד מגלים סימני עצבנות. הם מטפסים אט-אט לשפת הסמוך, ומעבירים לפתחיה מסר חד ותקיף: "אם אתה לא מכבה את האש הרגע, אנו גולשים החוצה! בלי חכמות".

פתחיה נראה מבוהל למשמע האיום, "בסיידר, אני כבר מגיע. רק תרגעו" מנסה להוריד את גובה הלהבות, "לא יאומן! החבר'ה הללו בלי טיפת סבלנות..." מפטיר לעצמו בזעף, עודו חונק את האש בעזרת קופת פח מושחרת. "פתחיה, שמענו מה אמרת עכשיו בשקט. תיזהר! אתה עוד לא מכיר אותנו" טיפת מים רותחת קופצת-ראש היישר לכף ידו של פתחיה.

"מה יש לכם היום, הא? מתאונן השמש, "מהבוקר אתם רק תלונות. בדרך מהבאר דרשתם דלי גדול יותר, ועכשיו אתם מארגנים לי פה הפגנה בלתי חוקית??"

בעוד פתחיה נוזף ומתנצח עם המים הרוחחים (זה הגיע כמעט לדין תורה..), מופיע בפתח בית המדרש הלך לא מוכר בעל מראה דל למדי. "שולם עלייכם!" פונה לשמש, "אולי אתם יודעים מתי מתחיל השיעור של "פועלי צדק" מתעניין הוא בבנישנות. "השיעור? עוד חמש עשרה מינוטין" עונה פתחיה קצרות, וחוזר להתרכז בהכנת משקה הציקוריה לבאי השיעור.

ההלך העני נוטל מארון הספרים ספר תהלים, ומתיישב על ספסל העץ הצמוד לבימה. אנוחה עמוקה משתחררת מפיו, ומיד פותח הוא בקריאת מזמורי תהלים. פתחיה השמש מוסיף עלי עולש נוספים למשקה השחור ומערבב אחת-עשרה פעמים מהטעם השמור עמו. לא פחות ולא יותר.

"נו, אז מה מביא יהודי לליובאוויטש? יריד הפרוות הרי הסתיים מזמן.. " מתעניין פתחיה למראה האורח הלא מוכר. "עברתי להתגורר כאן לפני מספר ימים" עונה היהודי וכמעט שגורם לכד הציקוריה להישמט מידי של פתחיה, "עברתם לגור בליובאוויטש?? פתחיה המופתע לא יכול היה להתאפק, "מפל העיירות ברוסיה הלבנה בחרתם להתגורר דווקא כאן? מה כבר יש לחפש פה? אפילו המים פה זה לא מה שהיה פעם.."

ההלך חייך קלות "דווקא זו עיירה נחמדה מאוד, השלווה והרוגע כאן הם משהו שקשה למצוא במקום אחר". "שלווה? על מה אתה מדבר? מצחקק השמש בעודו לוגם מהמשקה שהכין, "לא שמעת על הפריצה שארעה כאן לפני שבוע ימים? שני שודדים חמושים כמעט הצליחו.."

"פתחיה אתה יכול להירגע" קולו העבה של שמשון דער געלער [הצהוב] מתערב בשיחה: "אמש, באשמורת הבוקר, פשטה המשטרה על מקום המחבוא של כנופית השודדים ועצרה את פולם". "באמת? את פולם? הודו לה? כי טוב! איזו בשורה

ליל עליות העיירה

את וולף הסנדלר יפגשו בעלי המלאכה גם ב'חברת תהילים' הנערכת השכם בבוקר, ובמסגרתה אומרים המשתתפים בכל יום את כל ספר התהילים. תושבי העיירה ראו בו אדם פשוט אך טוב לב, והיו ש'תהו בינם לבין עצמם האם הוא מבין את הנאמר בשיעורים בהם השתתף.

קשרי ידידות עמוקים שררו בין בנמיני הרוכל לבין וולף הסנדלר, ואף טבעי היה הדבר - שניהם בעלי מלאכה פשוטים ושקטים, ואולי אף מעט מסתוריים. מפעם לפעם היה וולף אורז את כלי מלאכתו בשק עור בלוי ויוצא לנדודיו בין כפרי הסביבה. חסרונו בשיעור היומי לא היה בולט למדי, משום שגם כן הוא היה מצטנף בפנינתו וכמעט שלא מתערב במהלך השיעור.

גם בנמיני הרוכל היה נעלם לעיתים מהעיירה ליובאוויטש, וכמו חברו הסנדלר - העדרותו מהעיירה לא עוררה תשומת לב מיוחדת בקרב תושבי ליובאוויטש. גם אני לא ייחסתי לכך חשיבות מיוחדת וללא העובדה הבאה אותה גיליתי, ותקשיבו טוב: בכל פעם שוולף הסנדלר יוצא לדרך מהעיירה, בנמיני הרוכל נעלם אף הוא. מעניין, לא?

בואו ניצא לבדוק את זה..

טובה.. "צ'הל פתחיה ומיהר לשלוף ממעילו בקבוק 'משקה' קטן לרגל המאורע, "הו! הנה יענקל שמיל.. יענקל'ה בוא לומר לחיים! שמעת כבר מה קרה? פינחוס בוא גם אתה.."

"ניסו, ניסו דער מילכיקער" ידו של החלבן מושטת לעברו של היהודי העני, ומיד הוא עובר לדבר ביזנס: "אם אתם צריכים אני נותן גם בהקפה..."

"ואני בנצ'ע, החתן של ר' חיים שמיל הספר" אומר בנצ'ע ומצביע על השוער היושב מולו. "נעים מאוד! חיים שמיל, השוער של בנצ'ע, והספר היחיד בכל האיזור שעושה סלסול מקצועי לפיאות!" מתרברב הספר בעונג.

עם סיום השיעור במשנה ערכו משתתפי השיעור לבעלי המלאכה, היפרות לבבית עם היהודי החדש שהופיע בעיירה, ואף העניקו לו עצות לדרך החדשה. "רגע" מהסה צאלק'ע דער שדכן את המשתתפים, "עוד לא שמענו מילה מהאורח, תנו לו להציג את עצמו". הנוכחים מהנהנים בהספמה ומפנים את ראשם לעבר הפנים חדשות.

"ובכן, שמי הוא וולף, במקור מהעיירה וואהליו, ואני עוסק במקצוע הסנדלרות". "א' שוסטער.. הו ווא!" מתרגש היילך מוכר העורות, "אם כן אז אנחנו מאותה משפחה.."

"א' שוסטער גייט מיט צוריסענע שיד" [הסנדלר הולך עם נעליים קרועות] מפטיר פתחיה פתגם ישן ששמע בילדותו, ומוזג לוולף כוס ציקוריה נוספת.

עשהי מחשה

המעבדה

מפעל ליצור שבבים

והופך למשהו אחר. ואז מאירים על פרוסת הסיליקון דרך מסכה מיוחדת, המסכה גורמת לכך שרק חלקים מסוימים של הפרוסה יחשפו לאור. כל קרן אור מורכבת ממיליוני חלקים קטנים של אור והחלקים האלה פוגעים בסיליקון ויוצרים בו חריצים ותעלות, והיכן שהמסכה הגנה על הסיליקון יש בליטות. מדובר בבליטות ושקעים מאוד קטנים בגודל "ננומטר". כדי להמחיש את המידה המזערית הזו, נסביר שאפילו חיידיק יותר גדול מהשקעים הללו: כולנו יודעים מה זה מטר, ובכל מטר יש 1000 מילימטר, בכל מילימטר יש 1000 מיקרומטר, ובכל מיקרומטר יש 1000 ננומטר, כך שאם אנו אומרים שיש בשבב מחשב חריצים בגודל ננומטר... ובכן, זה מאוד קטן.

את השבבים מיצרים במעבדות מיוחדות ומאוד נקיות. במידה ובמהלך היצור יחדרו אפילו גרגרי אבק בגודל של חיידיק לתוך השבב הוא לא יעבוד כמו שצריך. לכן המעבדות שבהם מיצרים את שבבי המחשב הם המקומות הכי סטריליים (=נקיים) בכל העולם. אפילו חדר ניתוח נחשב מלוכלך לעומתם.

מעניין לדעת שאת השבב מחברים למכשירים בחוטים של זהב טהור! זהב מוליך חשמל מצוין. (אל תנסו לחפש את החוט הזה בפלאפון שאתם זורקים לפח, הוא יותר דק מהשערות שיש לכם על הפצח...)

כולנו מכירים את השבב או 'צ'יפ' (באנגלית).

זו פיסת מתכת קטנה כזאת, שנמצאת בפלאפונים ובמחשבים, וגורמת להם לעבוד. די ברור, לא? ...

למעשה השבבים נמצאים כיום כמעט בכל תחום בחיינו: במחשבים, פלאפונים, מדיחי כלים, מכונות ועוד, והם מפעילים כמעט את כל המכשירים המתוחכמים שיש לנו.

כיצד יתכן שפיסת מתכת ופולסטיק בגודל סנטימטר מסוגלת לבצע את הדברים המופלאים הללו?

מהו הסוד הטמון בשבב?

נרטיס קטן - גדול

בתחיל בכך שזה לא קסם, ולא למעלה מטעם ודעת. השבב מאחסן בתוכו מידע באותה הצורה שאחסנו מידע לפני 50 שנה, החידוש הוא שהצליחו לעשות את אותו הדבר רק ביותר קטן.

הזיכרון של המחשב עובד בצורה של פלוס ומינוס, כן ולא. לא נאריך בזה ורק נאמר שכדי לשמור זיכרון ממוחשב צריכים הרבה שקעים ובליטות על משטח מחומר מיוחד, כל בליטה ושקע הם פלוס ומינוס. וכך על ידי זרמים חשמליים שעוברים על המשטח, המחשב מכיל מידע. בעבר כדי לשמור במחשב תמונה היו צריכים כרטיס זיכרון בגודל של מקרר! רק כך היה מספיק בליטות כדי לשמור את המידע.

כיום על משטח בגודל של סנטימטר מצליחים לעשות - תהיו מוכנים - עשרות מיליונים של בליטות!

איך? איזה רובוט או איזו מחט מספיק קטנים כדי לחרוץ מיליונים של חריצים על משטח בגודל של סנטימטר?

התשובה היא האור. לאור יש את הכוח לעשות את זה!

מה זה ננומטר?

כדי ליצור שבב לוקחים פרוסה גדולה - כמו עוגה - של 'צורן' או בשמו היותר מוכר 'סיליקון', שהוא חומר שמעביר חשמל בצורה שמאוד טובה לשבבים, ומורחים עליה שכבה דקה של חומר מיוחד שרגיש לאור, כלומר שאם אור פוגע בו הוא משתנה

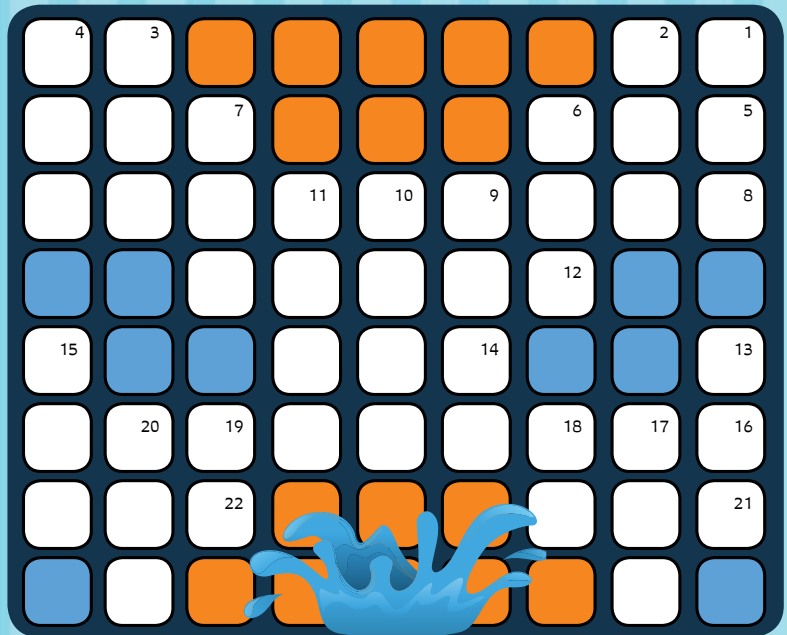
מעבד מחשב

איור וכתובה: מענדי בריל

תשבץ הבאר

פתרו את ההגדרות ואצאו את האר המין באגרה. ערוניה!

אונר

1. רצה
2. 333
3. "ערה" רק טעצעה.
4. "כי רפה _____ הארם פארר"
- (פראטית)
6. לררת
7. עיר פארר פליטתים.
9. הגרת נהירות
10. טח נארא
11. התפונז
13. עייף
15. נגרת לה
17. הרס, נפל. פנימי סרר
18. רפניו ניסים
19. חר פמחלה
20. מסרר ימי טלות נררים
19. יו

אונר

1. היקר חמים
3. נחאר
5. ערר
7. הפחית
8. עפחת אברה
9. עפחננו (פכית המרר). ארחית.
14. טע
16. "_____ זקנים פאים
- פמיים."
21. אכי ליל
22. הגתחה, ערר. הפון

הידעת?

בי"ד מר חשונן התחתן המהרי"ל מקפוסט עם בתו של ר' שלמה פריידס שהיה מחסידי אדמו"ר הזקן ואדמו"ר האמצעי (כשאדמו"ר האמצעי נאסר, גם ר' שלמה נאסר יחד אתו) אדמו"ר האמצעי חיבב מאוד את המהרי"ל, וחיכה לו כאשר אמר מאמרי חסידות. לאחר פטירת אביו קיבל עליו את הנשיאות, אולם נשיאותו נמשכה כשלושה חודשים, בג' בחשונן הוא הסתלק.

מגישה: שמוליק תמרין

ההסתה

נאום האפיפיור

השבת נקרא בפרשת השבוע על עקידת יצחק, שזהו הניסיון העשירי והקשה מכולם, שבו נתנסה אברהם אבינו. ובכך פתח אברהם אבינו וסלל את הדרך למסירות נפש למען קיום רצון ה' וקידוש שמו יתברך.

במשך דורות רבים של הגלות הארוכה יהודים מסרו את נפשם על קידוש ה'. אך, אחד הדורות המפורסמים ביותר בכך, הוא הדור של "מסעי הצלב", שבו יהודים עמדו על נפשם ועמדו במסירות נפש ממש על קידוש ה', באופן מפליא ומרעיד לבבות.

אז אולי בתחילה נספר קצת מהם בכלל "מסעי הצלב"?

היה זה לפני 920 שנה בדיוק.

באותה תקופה מאמינים נוצרים רבים נהגו ליטול את מקל הנדודים, ויצאו להתפלל על קברי "קדושים", ובכך חשבו לעצמם, בדעתם האיוולת, כי יטהרו את עצמם ויכפרו על חטאייהם. אך בהגיעם לארץ ישראל, אשר נשלטה באותה תקופה ע"י מוסלמים קנאים, הציקו ופגעו בהם המוסלמים ולא נתנו להם לעשות את חפצם.

ובנוסף לכך, באותה תקופה החלו המוסלמים לכבוש חלקים נרחבים מאסיה הקטנה (טורקיה של היום), מידי הנוצרים שחיו באימפריה הביזנטית. קיסר ביזנטיון שלח מיד מכתב לאירופה, שבו ביקש את עזרתם של הנוצרים במערב (הקתולים) נגד הפולשים המוסלמים שמאיימים לכבוש את ארצו.

השמועות על מעשי המוסלמים הטרידו מאוד את האפיפיור ואת יתר ראשי הכנסייה, והם החליטו לקרוא לעם לצאת

צעדת האיכרים

ל"מלחמת קודש"...

האפיפיור קרא לכל המאמינים להתאסף בעיר קלרמון שבצרפת הדרומית. ואכן קהל רב התאסף ברחבת העיר, והאפיפיור הלהיב אותם בנאום נרגש:

"ממבואות ירושלים וקונסטנטינופוליס הגיעה הבשורה המרה, כי עם בני בליעל עלה כארבה על ארצות הנוצרים ושימן למשיסה באש ובחרב!! על מי מוטלת איפוא החובה להנקם בעד העוולה הזאת ולהשיב את הגולה לבעליה, אם לא אליכם?! חלצו נא את הארץ מיד בני עוולה! הן פוריה ירושלים ושופעת כל טוב... עיר המלוכה קוראת אליכם... לכו בכוחכם זה, ולמען תכופרנה חטאותיכם, ודעו נאמנה, כי מזומנים אתם לחיי הוד ותפארת, לחיי העולם הבא!..."

קרא האפיפיור למאמינים...

הראשונים שנענו לאפיפיור היו האיכרים ופשוטי העם... הם עזבו במהירות את בתיהם ואת אדמותיהם ויצאו למלחמה בארץ ישראל... "לירושלים!!", קראו, "מוות לכופרים!!!".. "נקמה באויבי האלוקים!!!"...

אספסוף זה, לא ידע כלל מהו סדר וארגון... ואת הדרך הארוכה לירושלים, המלאה במכשולים אין - ספור, הם לא הכירו כלל. רבים הצטרפו למסע עם נשיהם וילדיהם, ואפילו צידה לא לקחו עמם...

וכך, בלי שום הכנה, בלי שום ארגון וללא מורי דרך, יצאו המוני איכרים משוללהים לירושלים.

בודאי יכולים אתם לתאר לעצמכם מסע מגוחך ומטורף זה... לנו זה נשמע אולי מצחיק, אבל לתושבי אירופה בכלל, וליהודים בפרט (כפי שנספר בהמשך בהרחבה), זה היה ממש לא...

לצורך קיומם הם גזלו ושידדו מכל הבא ליד, ובכל מקום שעברה צעדה אווילית זו, הם השאירו אחריהם בתיים פרוצים ושדות שוממים.

создать им веселую по-настоящему праздничную обстановку.

Немедленно, без всякого колебания, р. Цайтлин предложил свою кандидатуру: «Я поеду повеселить детей!»

Р. Цайтлин приземлился в Москве в канун праздника. И как только приехал к нам в сукку, сказал мне: «Конец моему посту!» Я сначала не понял какой пост он имеет ввиду ... Но потом догадался: ведь сегодня Суккот, а значит он не ел и не пил ничего вне сукки с момента выхода из своего дома в городе Цфате и до прибытия к нам в сукку! Это почти целый день!

Р. Цайтлин принял участие в молитвах и в акафот с детьми. И у всех в памяти этот праздник запечатлелся как самый необычный в их жизни! Р. Цайтлин сидел с воспитанниками пансионата, подбадривая их, пел и танцевал с ними и делал все, чтобы им было весело в праздник!

В одну из наших встреч он сказал мне: «Все дети посланников — они как дети Ребе, но дети из пансионата — самые настоящие дети Ребе!»

Рав и дети

Р. Менахем Голь рассказал, как между р. Цайтлиным и детьми установилась особая доверительная связь:

— После праздника, в одну из перемен, р. Цайтлин вышел прогуляться по территории пансионата и увидел, как дети прыгают на батуте. Неожиданно для нас и вопреки своему пожилому возрасту — он присоединился к ним и стал прыгать вместе с ними!

Р. Цайтлин помогал детям из нашего пансионата мудрым советом. У одного из наших подростков было много вопросов по иудаизму. Он был не уверен, хочет ли он продолжать учиться в ешиве или ему пойти учиться в университет. Когда р. Цайтлин узнал об этом, то пригласил мальчика на прогулку. Несколько часов они гуляли по парку — и молодой человек утвердился в решении продолжать учебу в ешиве.

Даже на больничной койке, когда состояние его здоровья было очень плохое, р. Цайтлин продолжал интересоваться, как дела у каждого ребенка в учреждении, и больше всего он был озабочен тем, чтобы они пребывали в радости.

Р. Менахем тяжело вздохнул, когда вспомнил их последнюю беседу:

— Последний раз я беседовал с ним за неделю до его кончины. Он был очень слаб и говорил еле слышно. Но вопреки физическому недомоганию, он интересовался как дела у детей. Он спросил: «Радовались ли они в этом году в праздник Симхат Тора, так же как в прошлый раз?».

Мой рав Цайтлин

Р. Цайтлин был очень добрый. Он всегда был веселый. Вы не поверите: он даже прыгал с нами на батуте!

Он очень любил нас, детей, смеялся с нами, и рассказывал нам такие интересные рассказы, что заслушаешься.

Я уверена, что он был праведник.

Я слышала, когда он летал в самолете, то одевал многим людям тфилин. И говорил им, что поскольку они — евреи, то им нужно исполнять заповеди. Он всегда делал все, что мог, чтобы другие евреи исполняли заповеди!

Я очень люблю его...

Дина

печатной машине, которую можно перевозить с места на место.

В 5742 г. (1982 г.) в Израиле вспыхнула Ливанская война, которая получила название «операция мира в Галилее». Силы армии обороны Израиля (ЦахаЛ) вошли на юг Ливана. И Ребе попросил своих посланников в Израиле, чтобы в тех городах, которые захватил ЦахаЛ также были напечатаны книги «Тания», так как там были еврейские общины.

Р. Цайтлин сразу подключился к выполнению этой важной задачи. Посланники арендовали небольшой грузовик, на котором установили генератор, печатную машину и другое необходимое оборудование. Однако попасть на территорию военных действий было не так просто. Общественные деятели ХаБаДа в Израиле принялись хлопотать о пропуске на закрытую территорию в Министерстве безопасности. А тем временем секретари Ребе постоянно звонили из Нью-Йорка, чтобы уточнить как продвигаются дела. И поскольку Ребе просил не опускать руки перед трудностями, посланники решили предпринять попытку пересечь границу без пропуска. Хасиды подъехали к границе на своем грузовичке, выгрузились и стали петь, танцевать и говорить солдатам лехайим. Но как только они попытались пройти военный пост, их остановили: «Входа нет! Это военная территория!»

Ребе дал поручение, как же можно спать?!

После нескольких попыток пройти границу без пропуска посланники решили отказаться от этой затеи. Тогда р. Цайтлин с группой посланников Ребе отправился в командование северного военного округа, чтобы снова попытаться добыть пропуск. Но в командном пункте им сказали: «Завтра придет армейский раввин, поговорите с ним, может он сможет помочь вам». Ничего не добившись, посланники Ребе отправились домой в Цфат.

Но в эту ночь р. Цайтлина не удалось сомкнуть глаз. «Ребе хочет, чтобы была напечатана «Тания»», — думал он про себя, — «как же я могу спать?» С этой мыслью он встал с кровати и поехал на базу командования. «Мне срочно нужен командир!» — закричал он охраннику на воротах. И тот, будучи

уверен, что речь идет о чрезвычайном случае, открыл ему ворота воинской части.

Р. Цайтлин решительно вошел в комнату командира и сказал: «Я могу открыть одну военную тайну, которая может изменить ход войны!» Командир был ошеломлен и напуган появлением хасида в своем кабинете в такой поздний час ночью, но согласился выслушать его. Тот начал так: «Любавический Ребе хочет, чтобы в Ливане, в городах: Тир, Сидон и Бейрут была напечатана «Тания». Не всегда сразу ясно, почему Ребе считает это важным, но со временем все станет понятно». Командир с удивлением поднял глаза: «И чего ты хочешь от меня?». «Разрешение на въезд», — ответил р. Цайтлин. И генерал ответил ему: «Будет тебе пропуск. Дам тебе в письменном виде!»

Получив пропуск, р. Цайтлин немедленно поехал в Цфат, собрал хасидов, и все вместе они отправились в сторону Ливана. Под утро посланники прибыли к границе, где их уже ждал армейский джип с солдатами, которые и сопровождали их на территории военных действий. Посланники и солдаты ездили из города в город и исполняли поручение Ребе в самый разгар войны: вокруг стреляли танки, сверху сыпались бомбы с самолетов, а они печатали книгу «Тания».

Эта история — пример того, как р. Цайтлин был настойчив в достижении одной цели: выполнить указание Ребе. И делал он это неизменно пребывая в радости!

Дети Ребе

Об особой связи р. Цайтлина, да покоится он с миром, с Москвой рассказывал нам р. Менахем Голь, директор детского дома «Бейт Хая»:

— Каждый год в праздник Симхат Тора я беру детей из пансиона отпраздновать его в синагоге в Марьиной роще. Но, во-первых, невозможно привезти всех детей в Марьину рощу, а во-вторых, некоторые дети болезненно воспринимают перемену места и не едут на праздник по этой причине. Таким образом, некоторым членам нашей общины не удавалось принять участие в празднованиях.

Когда я был на съезде воспитателей в Израиле, я познакомился там с р. Цайтлиным и рассказал ему об этом. Я сказал ему, что хочу приготовить праздник Симхат Тора у себя в пансионе, но мне нужен кто-то, кто умеет общаться с детьми и может

Эти истории из жизни одного хасида, который всей душой был предан своему делу. Он не мог уснуть, не выполнив поручения Ребе. Он мог полететь в Москву из Цфата только для того, чтобы порадовать детей на праздник. Он умел не только радоваться сам, но и радовать других и жертвовать ради них собой. С посланником Ребе равом Аароном Элейзером Цайтлиным был знаком директор детского дома «Бейт Хая» р. Менахем Голь. Он с теплом вспоминает о незабываемых минутах, проведенных в компании рава, да покоится он с миром!

На прошлой неделе, после тяжелой болезни, скончался один из посланников Ребе в Святой Земле — р. Аарон Элейзер Цайтлин, да покоится он с миром!

В 5736–5738 гг. (1976–1978 гг.) Ребе послал несколько десятков молодых посланников, чтобы поддержать общины и учреждения АНаШ. Р. Цайтлин вместе с сотоварищами в соответствии с указанием Ребе прибыл в город Цфат. Десятки лет р. Цайтлин

возглавлял сеть детских садов ХаБаДа. В них учились сотни воспитанников, которые получали еврейское, хасидское воспитание:

На территории военных действий

В те годы Ребе дал указание своим посланникам организовать печатание книги «Тания» во всех городах мира, где живут евреи. Предполагалось, что «Тания» будет печататься на «мобильной»

גנב קדוש

